

#3
2020

KONJUNKTUREN

GÖTEBORGSREGIONEN

+2,7%-enh
Arbetslöshet

-1,6%
Sysselsättnings-
tillväxt

80,4
Konjunkturindikator
(lågkonjunktur)

Extrabilaga
Fördjupning om
läget inom handel
och tjänster
Sidorna 5-6

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

SAMMANFATTNING

Göteborgsregionens näringsliv upplever en kraftig förbättring, men läget är fortsatt lågkonjunktur. Våra indikatorer visar på att den regionala ekonomin fortsatt befinner sig i en tuff sats. Negativ BNP-tillväxt på viktiga marknader, minskande jobb- och lönesummetillväxt och en ökande arbetslöshet. Många personer har varslats om uppsägning och samtidigt går besöksnäringen på knäna. Göteborgsregionens näringsliv har en svår tid framför sig för återhämtning. Det råder fortsatt stor osäkerhet om när efterfrågan återgår mer mot det normala.

NÄRINGS LIV

Regionens exportmarknader vänder upp 2021

Det ser fortsatt mörkt ut för ekonomierna på regionens viktiga marknader under 2020. Prognosinstitut som IMF, OECD och EU håller kvar dess förväntningar om regelbära minskningar i ländernas ekonomiska tillväxt på mellan 5 och 11,5 procent. Kina är fortsatt det enda undantaget.

USA, som är Göteborgsregionens största exportmarknad, förväntas i genomsnitt krympa med 6,8 procent under 2020. Även de nordiska länderna tillsammans med Tyskland spås tappa tillväxt, dock är dämpningen på dessa marknader något mildare jämfört med USAs ekonomi. I resterande viktiga marknader för regionen spås tillväxten minska mer jämfört med USA, de nordiska länderna och Tyskland. Undantaget är Kina som var först in i pandemin, men spås också vara först ut ur pandemin. Landets produktion har sakteligen trappat upp takten och landets genomsnittliga tillväxt väntas ligga runt 0,4 procent under 2020. Sett till euroområdet spås den ekonomiska tillväxten vika rejält och ett fall på dryga 9 procent väntas under 2020.

Vad för magnitud den negativa globala utvecklingen har på näringslivet i regionen är fortfarande svårt att säga. Den minskade globala marknaden har dock slagit hårt på efterfrågan, vilket medfört stora minskningar i omsättning och behov av sysselsatta. Vår exportvikt för BNP-tillväxt på viktiga marknader visar på en minskad tillväxt på 6,4 procent under 2020. Framåt 2021 väntas dock ländernas ekonomier studsa tillbaka med en tillväxt som väntas ligga på 5,3 procent.

Stort historiskt fall för Sveriges BNP-tillväxt

Andra kvartalet 2020 visar på det största historiska fallet för ett enskilt kvartal i den svenska ekonomin. BNP minskade med hela 8,3 procent andra kvartalet jämfört med första kvartalet 2020. Nedgången förklaras av en svag export och en minskad hushållskonsumtion. Jämfört med samma period 2019 minskade BNP med 7,7 procent. I prognosen framåt spås den svenska tillväxten minska med 4,2 procent under 2020, vilket är klart bättre än genomsnittet för EMU.

Barometerindikatorn för Sverige steg i augusti, men ligger fortsatt på ett svagt stämmningsläge jämfört med normalt. Alla sektorer känner av ett förbättrat läge, framförallt inom tjänstesektorn vars efterfråga utvecklats mindre negativt än väntat. Tillverkningsindustrin syn på orderstockar och lager bättras något. Färre företag inom detaljhandeln är negativa gällande senaste periodens försäljningsvolym. Byggsektorn är mindre pessimistisk vad avser anställningsplaner. Hushållens lägesindikator visar fortsatt på att inställningen till ekonomin är svag, men att den blivit mindre negativ.

Kraftig förbättring, men fortsatt lågkonjunktur

I Konjunkturinstitutets undersökning för andra kvartalet 2020 framgår det att konjunkturläget i regionens näringsliv kraftigt förbättras, men rådande läge är fortsatt lågkonjunktur. Konjunkturindikatorn för andra kvartalet 2020 stannade på 80,4 för företagen i Göteborgsregionen och är en bit ifrån nästa intervallgräns, på mellan 90 och 99, som indikerar på ett konjunkturläge som är 'svagare än normalt' (se intervalltolkning till höger).

Försiktig optimism inom handel och tjänster om hösten

Handlarna uppger att försäljningen under det senaste kvartalet fortsatt går dåligt. Anställda inom sektorn har minskat ytterligare och endast ett fåtal handlare uppger att det råder brist på personal. Andelen handlare som inte förväntas anställa eller öka försäljningen under hösten har dock blivit mindre, vilket indikerar på en liten ljusning inom sektorn. Läget är fortsatt tufft för handlare i Göteborgs innerstad. Antal passager i Göteborgs Innerstad under andra kvartalet 2020 har minskat med drygt hälften, från 10,9 till 5,2 miljoner passager jämfört med samma period 2019. Dock ses en viss stabilisering i antal passager under tredje kvartalet fram till början av september, då minskningen på årsbasis ligger på cirka 37 procent.

Tjänstesektorn i Göteborgsregionen upplever andra kvartalet som en fortsatt svår period att bedriva affärer. Nuvarande kvartal är dock något bättre jämfört med tidigare kvartal, men fortsatt mycket svagt. Framförallt svarar tjänsteföretagen att efterfrågan på deras tjänster har minskat och

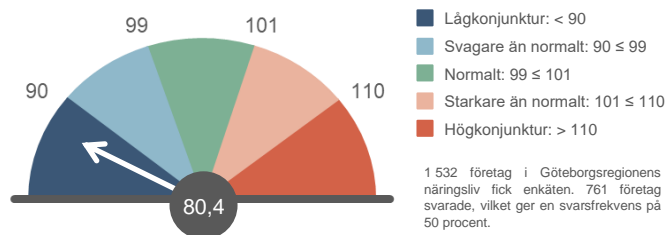
REAL BNP-TILLVÄXT – PROGNOIS 2020-2021 (I %) FÖR SVERIGE OCH NÅGRA AV GÖTEBORGSREGIONENS VIKTIGASTE EXPORTMARKNADER

Land	Andel av regionens export	2020	↕	2021
Sverige*		-4,2%	↕	3,9%
USA	12,9 %	-6,8%	↕	4,4%
Belgien	11,9 %	-8,2%	↕	5,8%
Norge	10,4 %	-5,1%	↕	3,5%
Tyskland	8,5 %	-6,7%	↕	5,4%
Kina	7,8 %	0,4%	↕	7,7%
Danmark	7,6 %	-5,5%	↕	4,8%
Storbritannien	6,0 %	-10,8%	↕	7,3%
Finland	5,9 %	-5,8%	↕	3,2%
Nederländerna	4,1 %	-7,5%	↕	5,4%
Frankrike	3,9 %	-11,5%	↕	8,0%
BNP-tillväxt för Göteborgsregionens 10 största exportmarknader (exportviktat)	79,0 %	-6,4%	↕	5,3%
EMU		-9,2%	↕	6,3%
Världen		-4,7%	↕	5,3%
Världshandel, varor och tjänster		-11,9%	↕	8,0%

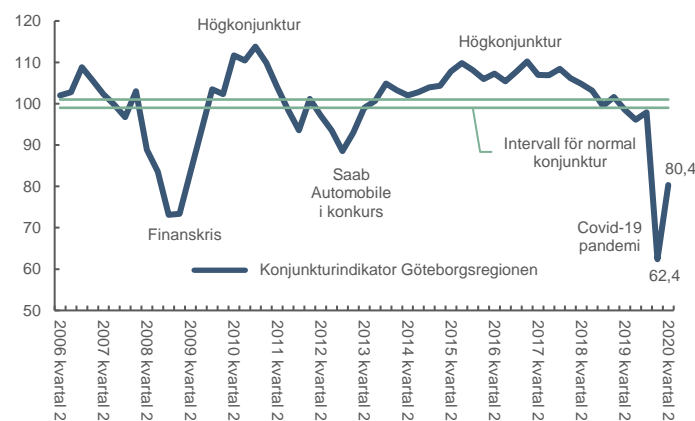
Källa: SEB (augusti 2020), EU, OECD (juli 2020) och IMF (juni 2020)

* Genomsnitt för de fem senaste prognoserna i Konjunkturinstitutets sammanställning från Nordea, Regeringen, Handelsbanken, Swedbank och SEB.

KONJUNKTURINDIKATOR FÖR GÖTEBORGSREGIONENS NÄRINGS LIV – ANDRA KVARTALET 2020

KONJUNKTURINDIKATOR FÖR NÄRINGS LIVET I GÖTEBORGSREGIONEN – KVARTALSVIS FRÅN 2006

Källa: Konjunkturinstitutet

... fortsättning från föregående sida

att det fortsatt är gles bland inläggande ordrar. När det gäller anställda inom tjänstesektorn svarar flertalet företag att anställningarna har minskat ytterligare den senaste tiden. Ett fåtal tjänsteföretag uppger dock att det råder brist på personal. I frågan om att anställa personal under hösten är tjänsteföretagen mindre pessimistiska än tidigare. Utsikterna är försiktigt optimistiska och en större andel av företagen spår att efterfrågan på deras tjänster kommer stiga något till hösten.

Jobbtillväxten minskar i hela landet andra kvartalet

Årets andra kvartal fångar klart bättre effekterna av Covid-19 pandemin på sysselsättningen. För första gången sedan finanskrisen ser vi nu en minskande jobbtillväxt i Göteborgsregionens näringsliv. I utgången av årets andra kvartal 2020 var jobbtillväxten i Göteborgsregionen -1,6 procent på årsbasis. Cirka 553 000 personer var sysselsatta, vilket kan jämföras med cirka 562 000 personer samma period året innan. Minskningen i Göteborgsregionen var något mildare än för Sverige i stort (-1,9% på årsbasis) och Malmöregionen (-1,8% på årsbasis), men klart större jämfört med Stockholmsregionens jobbtillväxt som stannade på -0,8 procent.

Vi ser framförallt att jobbtillväxten minskar inom branscher med koppling till besöksnäring. Bland annat rör det sig om transporter, hotell och restaurang, handel samt personliga och kulturella tjänster där kraftiga minskningar skett det senaste kvartalet. Företagens lönesummetillväxt bekräftar bilden av en minskande sysselsättning i regionen. Under andra kvartalet minskade företagens lönesummetillväxt med 1,5 procent jämfört med samma period 2019. Senast denna indikator visade på negativ tillväxt var under efterdyningarna av finanskrisen.

Kraftig ökning i arbetslöshet det senaste året

Arbetslösheten fortsätter öka kraftigt sedan Covid-19 pandemin satt sina spår på världsekonomin och ökar generellt sett över hela landet. I augusti 2020 var arbetslösheten 8,5 procent i Göteborgsregionen (+2,7%-enheter på årsbasis). Cirka 46 700 personer är arbetslösa eller i arbetsmarknadspolitiska program i Göteborgsregionen, vilket kan jämföras med augusti 2019 då cirka 30 300 var arbetslösa. I Stockholmsregionen var arbetslösheten 8,8 procent (+2,8%-enheter på årsbasis) och i Malmöregionen 12,1 procent (+2,2%-enheter på årsbasis). Arbetslösheten i Sverige stannar på 9,1 procent (+2,1%-enheter på årsbasis).

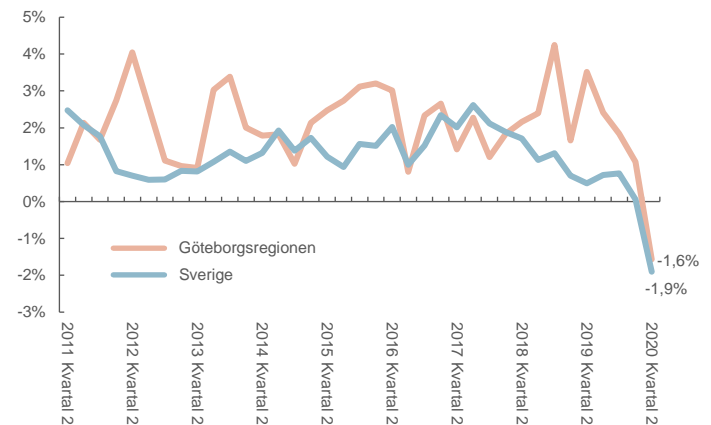
Arbetslösheten har ökat kraftigt inom alla grupper, framförallt bland unga i regionen. Samtidigt är nivån på arbetslösheten fortsatt mycket hög bland utrikes födda. I augusti 2020 var arbetslösheten bland utrikes födda 16-64 år 18,8 procent (för Sverige var andelen 21,5%). För utrikes födda ungdomar i Göteborgsregionen var arbetslösheten 25,4 procent (för Sverige var andelen 27,2%). Vi har tidigare sett att arbetslösheten ökat som en konsekvens av att näringslivet gått in i en avmattningsfas. Utvecklingen vi ser nu är en kombination av avmattning och Covid-19 pandemi, vilket har dämpat trycket på efterfrågad arbetskraftskompetens rejält. Vi håller fast vid vår bedömning om att arbetslösheten kommer att ligga kvar på denna höga nivå, åtminstone fram till slutet på året.

Sjunkande nivå på varseltalen

Under perioden juni till augusti 2020 annonserades i genomsnitt drygt 3 300 nyanmälda platser per månad med tillsvidareanställning i Göteborgsregionen. Jämfört med samma period året innan innebär det att nyanmälningarna fortsätter minska, denna period med cirka 39 procent. Flest antal nyanmälda platser med tillsvidareanställning annonseras fortsatt inom företagstjänster följt av vård och omsorg samt utbildning (notera att det kan förekomma viss dubbelräkning i statistiken över nyanmälda platser, men indikatorn bedöms ändå vara relevant att följa).

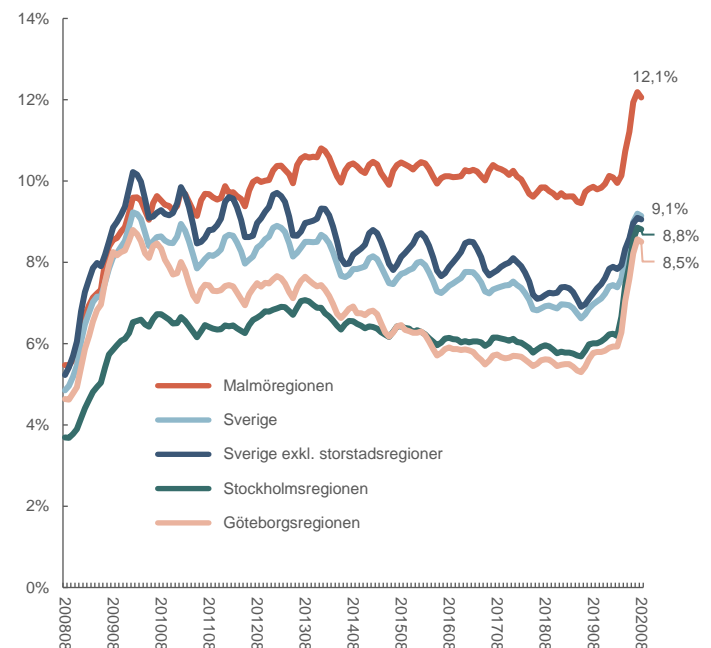
I spåren av den pågående Covid-19 pandemin såg vi att varseltalen ökade rekordartat under andra kvartalet i Göteborgsregionen. Under perioden juni till augusti 2020 sker en viss stabilisering, dock är nivån fortsatt hög då snittet för den senaste perioden uppgår till 749 varsel per månad (en ökning på drygt 274 procent på årsbasis). Flera företag har annonserat om varsel och antal personer som varslets om uppsägning under perioden mars till augusti 2020 är nu drygt 12 300. Vi förväntar oss att varseltalen kommer att ligga på en högre nivå än normalt ett tag framöver. Personer som korttidspermitterats är fortsatt många, vilket i detta fall har mildrat ökningen av företagens lagda varsel. Fram till 15 september 2020 var cirka 136 000 personer korttidspermitterade i Västra Götaland.

SYSSELSÄTTNINGSDINDIKATOR – PROCENTUELL FÖRÄNDRING AV ANTAL SYSSELSÄTTA PÅ ÅRSBASIS

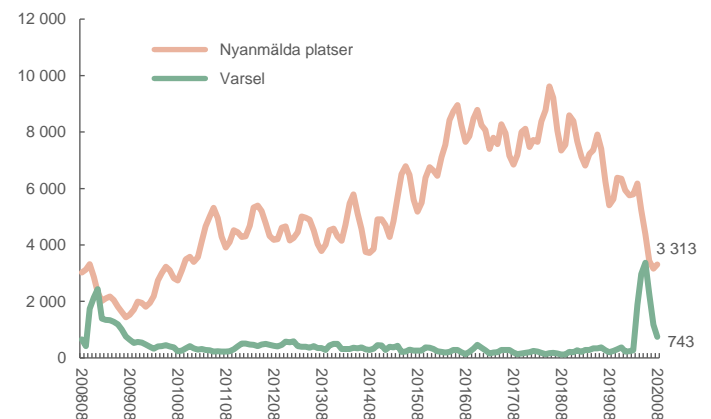
Källa: SCB

ÖPPET ARBETSLÖSA SAMT I ARBETSMARKNADSPOLITISKA PROGRAM – PROCENT AV ARBETSKRAFTEN 16-64 ÅR

Källa: Arbetsförmedlingen och SCB

NYANMÄLDA PLATSER MED TILLSVIDAREANSTÄLLNING OCH VARSEL I GÖTEBORGSREGIONEN – TRE MÅNADERS GLIDANDE MEDELVÄRDE

Källa: Arbetsförmedlingen

ÖVRIGA INDIKATORER

Utbudsoökning väntar på kontorsmarknaden

I JLLs fastighetsmarknadsdata för andra kvartalet ses vakansgraden för kontor i Göteborg öka. Under andra kvartalet 2020 noterades Göteborg 6,5 procent ledig yta för kontor vilket är något lägre än första kvartalet, men 1,9 procentenheter högre på årsbasis. De största ökningarna på ett års sikt ses i Östra Göteborg samt i Mölndal, men en ökning ses också i stadens centrala delar. Under andra kvartalet 2020 har ingen kontorsyta färdigställts. Cirka 217 000 m² är under produktion för färdigställande 2020-2022, mestadels i Övriga Innerstaden, men även på Norra Älvstranden och i Central Business District (CBD). På ett års sikt ökar kontorshyrorna i CBD, Övriga Innerstaden och Norra Älvstranden.

Uppåt igen för bostadspriserna

I Valueguards augustisammanställning för boendepriser i juli 2020 ses bostadspriserna öka igen. I juli 2020 ökade bostadsrättspriserna med 2,9 procent på årsbasis i både Göteborg och Stockholm. Priserna för bostadsrätter ökade dock starkast i Malmö (+4,3% på årsbasis). På kortare sikt, 1-3 månader, ses bostadsrättspriserna öka i alla tre storstadskommuner. Endast Malmö ser en ökning jämfört ett halvår bakåt i tid.

När det gäller huspriser är prisökningen starkast i Stockholmsregionen (+10,4% på årsbasis), följt av Malmöregionen (+9,9% på årsbasis). I Göteborgsregionen ökar motsvarande med 5,1 procent på årsbasis. Om vi ser på utvecklingen på något kortare sikt, 1-6 månader, så sker även här en ökning i huspriserna i de tre storstadsregionerna.

De tidigare prisfallen på bostadsmarknaden som kom till följd av Covid-19 verkar ha släppt under sommarperioden och bostadspriserna verkar nu ha återhämtat sig i storstäderna med omnejd.

Förvånansvärt få konkurser i regionens näringsliv

Under perioden januari till augusti ses konkurserna, förvånansvärt nog, endast ligga på en något högre nivå jämfört med samma period 2019. Framförallt drabbar konkurserna småföretagare inom handel, men även inom andra branscher såsom företagstjänster, byggindustri och hotell och restaurang. I augusti månad begärdes 42 företag i konkurs. Om vi istället ser på utvecklingen de åtta första månaderna under 2020 och jämför med samma period 2019 så är antalet konkurser i Göteborgsregionen 32 fler, vilket motsvarar en procentuell ökning med cirka 7 procent. Cirka 2 700 anställda i regionen, merparten under mars och april, har direkt drabbats när deras arbetsgivare har begärts i konkurs.

Fortsatt tufft för besöksnäringen

Under perioden april till juli 2020 hade Göteborg Landvetter Airport i genomsnitt cirka 31 600 passagerare per månad (-95,1% på årsbasis). Resandet under den senaste perioden har minskat rejält, både på inrikes och utrikes flyget, med anledning av Covid-19 pandemin. Under juli månad hade Landvetter endast 72 000 flygpassagerare, vilket kan jämföras med 687 000 flygpassagerare i juli 2019. Hela transportsektorn, i synnerhet flyget, står nu inför en svår återhämningsperiod som till stora delar beror på hur personers resepreferenser under pandemin utvecklas framåt.

I förra konjunkturrapporten skrev vi att de stora bortfallen i spenderade gästnätter i regionen väntades komma under årets andra kvartal. Och så är fallet, för minskningen i gästnätter spenderade på regionens hotell, vandrarhem och campingar är drastisk. Framförallt ser vi att antal gästnätter från utländska gäster minskar mycket kraftigt. Sett till andra kvartalet 2020 gjordes i genomsnitt drygt 102 000 gästnätter per månad, vilket motsvarar en minskning med hela 76 procent. Det kunde ha sett ännu värre ut för regionens inkvartering, men fler gästnätter spenderade av svenskar har till viss del dämpat fallet. Sett till belägningsgraden (som här enbart avser hotell) i Göteborgsregionen har minskningarna dock lättat något, från ett fall på drygt 80 procent under april-maj 2020 till ett fall på 55-60 procent under augusti-september 2020.

Nybilsförsäljningen har det fortsatt svårt

Konsumtionsutvecklingen av varaktiga konsumtionsvaror såsom antal nyregistrerade bilar är en viktig indikator för att känna av konjunkturläget i den privata ekonomin. Utvecklingen den senaste perioden visar att nybilsförsäljningen minskar kraftigt på årsbasis. Under andra kvartalet 2020 registrerades drygt 6 200 nya bilar i regionen (-40,8% på årsbasis). I juli 2020 såldes 2 300 nya bilar i regionen, vilket trots allt ändå är en hyfsat bra försäljningsiffra för just den perioden.

PRISUTVECKLING PÅ BOSTADSRÄTTER OCH VILLOR, JULI 2020 JÄMFÖRT MED 1, 3, 6 OCH 12 MÅNADER TILLBAKA I TIDEN

Bostadstyp	Stad / region	1 M	3 M	6 M	12 M
		Jun 2020- jul 2020	Apr 2020- jul 2020	Jan 2020- jul 2020	Jul 2019- jul 2020
Bostadsrätt	Göteborg	1,1%	2,7%	-0,3%	2,9%
	Stockholm	1,3%	3,1%	-0,4%	2,9%
	Malmö	2,0%	4,0%	2,0%	4,3%
	Sverige	1,8%	3,4%	0,3%	3,6%
Villa	Göteborgsregionen	0,5%	3,0%	2,3%	5,1%
	Stockholmsregionen	3,1%	5,6%	4,6%	10,4%
	Malmöregionen	1,4%	5,8%	5,6%	9,9%
	Sverige	2,1%	5,5%	5,3%	10,6%

Källa: Valueguard

ANTAL KONKURSER I GÖTEBORGSREGIONEN EFTER BRANSCH – JANUARI-AUGUSTI 2019 OCH 2020 SAMT PER KVARTAL 2020

Bransch	2019	2020			
	Jan-aug	Kv 1	Kv 2	Jul-aug	Jan-aug
Handel	93	36	42	24	102
Företagstjänster	74	29	38	23	90
Byggindustri	73	30	28	14	72
Hotell och restaurang	34	17	22	6	45
Transport och magasinering	19	10	8	6	24
Offentlig förvaltning & personlig service	15	7	9	5	21
Tillverkning och utvinning	28	6	9	4	19
Information och kommunikation	21	10	5	3	18
Vård och omsorg	8	4	5	0	9
Finans och försäkring	6	3	1	2	6
Övriga branscher	104	55	36	10	101
Göteborgsregionen totalt	475	207	203	97	507

Källa: SCB och Tillväxtanalys

SAMMANFATTANDE TABELL ÖVER KONJUNKTURLÄGET I GÖTEBORGSREGIONEN – JÄMFÖRELSE MED MOTSVARANDE PERIOD ÅRET INNAN

Indikator	2020	2019	Förändring
Konjunkturindikator, kvartal 2	80,4	98,5	-18,1 enh.
Sysselsatta, kvartal 2	553 000	561 800	-1,6%
Lönesumma totalt (realt mdkr), kvartal 2	55,69	56,41	-1,3%
Lönesumma företag (realt mdkr), kvartal 2	42,74	43,39	-1,5%
Arbetslöshet, augusti			
Totalt 16-64 år	8,5%	5,8%	+2,7%-enh.
Inrikes födda 16-64 år	5,3%	3,0%	+2,3%-enh.
Utrikes födda 16-64 år	18,8%	15,3%	+3,5%-enh.
Totalt 18-24 år	11,9%	6,7%	+5,2%-enh.
Inrikes födda 18-24 år	9,2%	4,3%	+4,9%-enh.
Utrikes födda 18-24 år	25,4%	21,3%	+4,1%-enh.
Lediga platser, jun – aug (snitt/månad)	3 313	5 412	-38,8%
Varsel, jun – aug (snitt/månad)	743	199	+273,4%
Vakansgrad kontor Göteborg, kvartal 2	6,5%	4,6%	+1,9%-enh.
Folkmängd, kvartal 2	1 045 560	1 035 318	+1,0 %
Antal konkurser, jan – aug	507	475	+6,7%
Nyregistrerade bilar, kvartal 2	6 213	10 488	-40,8%
Flygpassagerare, apr – jul (snitt/månad)	31 589	647 604	-95,1%
Gästnätter, kvartal 2 (snitt/månad)	102 189	431 951	-76,3%

Källa: Konjunkturinstitutet, SCB, Arbetsförmedlingen, JLL, Tillväxtanalys, Tillväxtverket och Transportstyrelsen

Business Region Göteborg AB (BRG) arbetar för hållbar tillväxt och sysselsättning i Göteborgsregionens 13 kommuner. Konjunkturrapporten sammanställs av BRG och utkommer kvartalsvis. Rapporten baseras på egna analyser från källor och undersökningar från bland andra Statistiska centralbyrån, Arbetsförmedlingen, Konjunkturinstitutet, Valueguard, Tillväxtanalys, Tillväxtverket och Transportstyrelsen. Statistiken i rapporten avser om inte annat anges våra medlemskommuner: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungälv, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö. Kontaktpersoner för konjunkturrapporten är Henrik Einarsson, etableringschef och Peter Warda, analytiker. Rapporten och samtliga diagram finns att ladda ned via www.businessregiongoteborg.se.

Konjunkturläget inom handel i Göteborgsregionen

Vad ingår i handel?

I handel ingår hela handelssektorn, dvs. partihandel, provisionshandel, sällanköpsvaror, dagligvaror och e-handel.

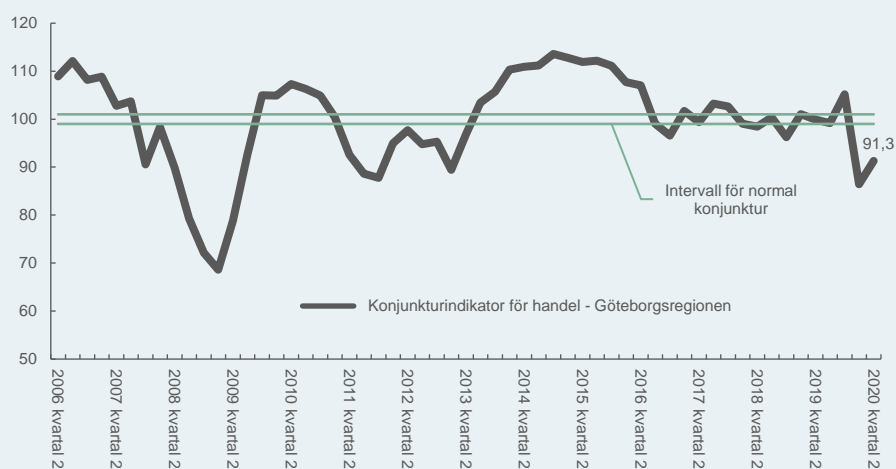

Svarsperiod för enkäter till företagen under andra kvartalet 2020 har varit 30 juni till 21 juli 2020. 384 handlare fick enkäten, 181 svarade, svarsfrekvens: 47 procent.

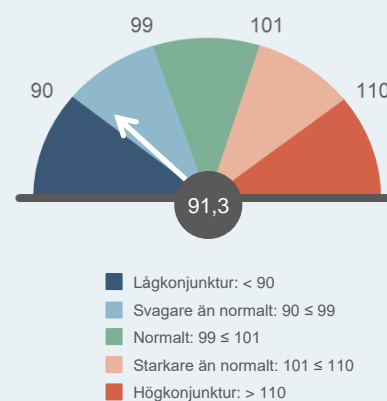
När är undersökningen genomförd?

Källa: Konjunkturinstitutet

Konjunkturindikator för handel över tid

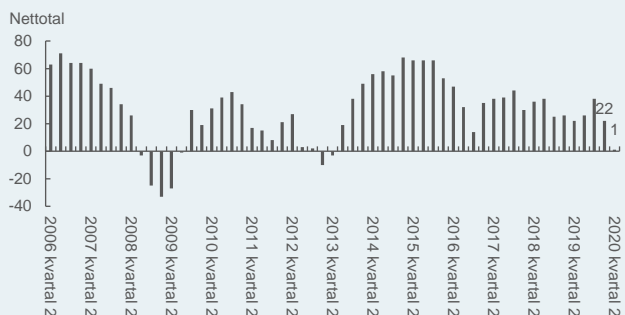

Nulägesindikator för handel

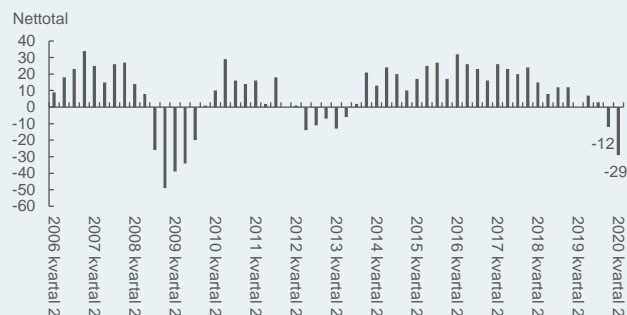

Utfall senaste kvartal

Försäljningsvolym

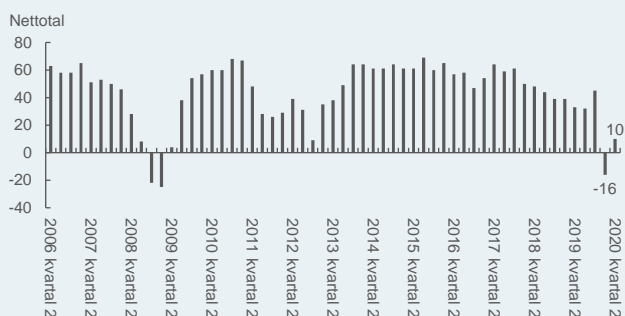

Antal anställda

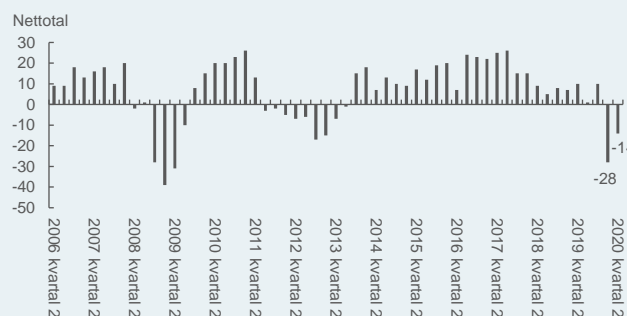

Förväntningar kommande kvartal

Försäljningsvolym

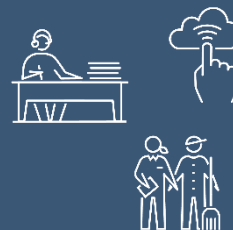
Antal anställda

Konjunkturläget inom tjänster i Göteborgsregionen

Vad ingår i tjänster?

I tjänster ingår hela tjänstesektorn, dvs. transporter, hotell och restaurang, företagstjänster, information och kommunikation, fastigheter, finans och försäkring, samt personliga och kulturella tjänster. Offentliga tjänster ingår inte i konjunkturindikatorn för tjänster.

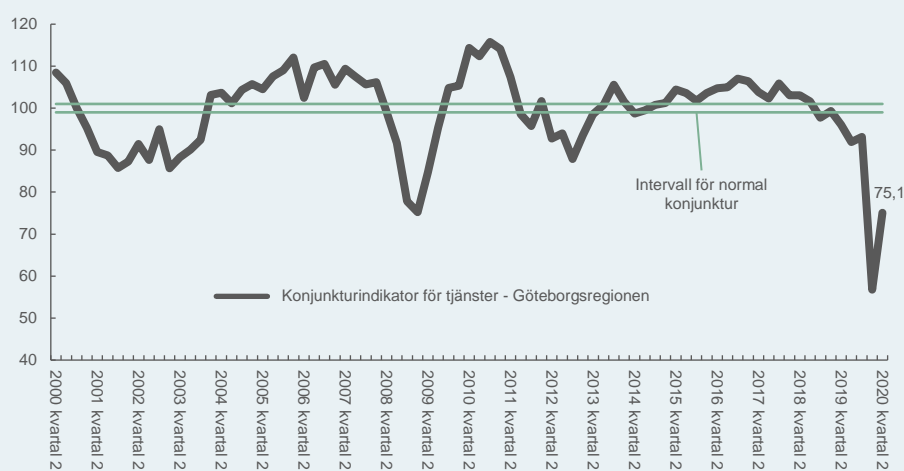

Svarsperiod för enkäter till företagen under andra kvartalet 2020 har varit 30 juni till 21 juli 2020. 780 tjänsteföretag fick enkäten, 383 svarade, svarsfrekvens: 49 procent.

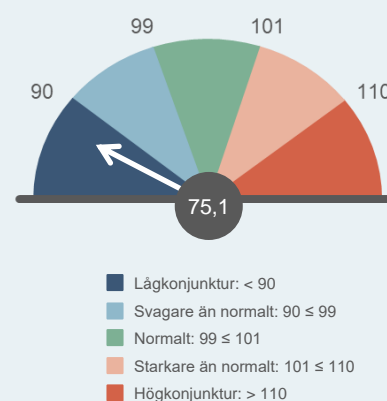
När är undersökningen genomförd?

Källa: Konjunkturinstitutet

Konjunkturindikator för tjänster över tid

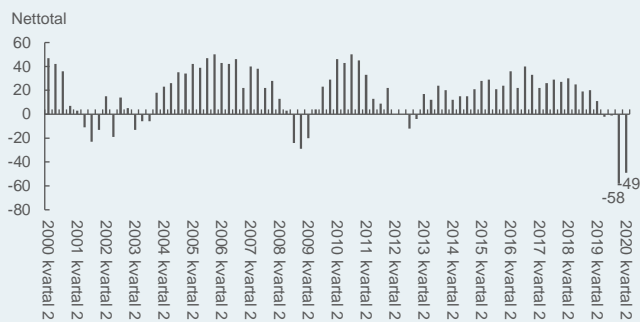

Nulägesindikator för tjänster

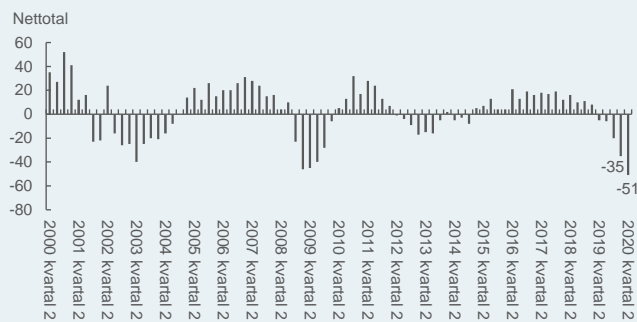

Utfall senaste kvartal

Efterfråga på tjänster

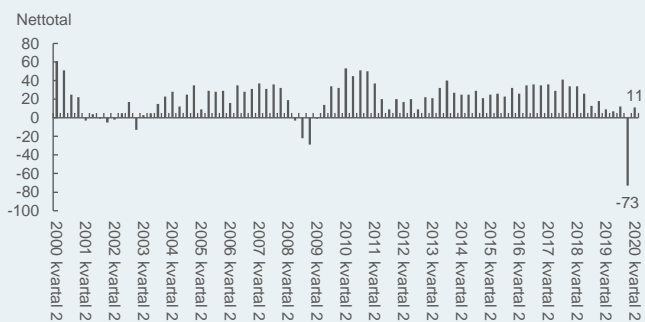

Antal anställda

Förväntningar kommande kvartal

Efterfråga på tjänster

Antal anställda

